خراسان روزنامه صبح ایران
سه‌شنبه ۱۰ بهمن ۱۳۹۶ . ۱۲ جمادی الاول ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۷۴۶

نامور مطلق معاون صنایع دستی کشور گفت: ما هنوز نتوانسته‌ایم مشکل بیمه هنرمندان را برطرف کنیم. نمایندگان مجلس باید از هنرمندان صنایع‌دستی حمایت و بودجه و اعتبارات بیشتری را برای این بخش مصوب کنند چرا که سازمان برنامه و بودجه، مبلغی برابر با ۱۰ میلیارد تومان بودجه تملکی در اختیار ما گذاشته و این بودجه آن قدر اندک است که هیچ گره‌ای از کار ما نمی‌گشاید.

بودجه‌های صنایع دستی
هیچ گره‌ای از کار ما نمی‌گشاید

مصنوعات چینی به‌نام صنایع دستی ایرانی

دانش پور
info@khorasannews.com

پای درددل هنرمندان رشته های مختلف که می نشینی اصولا هیچ کدام راضی نیستند. نه آن ها که هنرشان را با برند های شناخته شده عرضه می کنند و فروش عمده دارند و نه آن ها که به صورت جزئی تولید می کنند و در انتظار مشتری می نشینند. این موضوع مربوط به امسال یا سال قبل هم نیست. بی مهری به هنرمندان صنایع دستی همیشه بوده و به نظر می رسد قرار نیست هیچ آستین همتی هم بالا زده شود تا شاید هنرمندان صنایع دستی کشور نفسی بکشند و با آرامش فقط به طراحی و تولید فکر کنند. اصولا سر و سامان دادن به حوزه صنایع دستی موضوعی تکراری است که هر سال درباره آن می‌نویسیم و باز هم در گزارشی دیگر به امید اصلاح امور یا دل سوزاندن برای عرصه ای زیبا و غنی اما فراموش شده، همان را تکرار می کنیم. این وضعیت نامتعادل از فرش بافی تا حصیربافی، تولید ظروف کریستال یا حتی محصولات نقره و سنگ و سفال و.... همه و همه را گرفتار کرده است. فقط کافی است پای درددل هنرمندان بنشینی.

■ دستمزدی که با کار هماهنگ نیست

اختر مومنی که هنرش حصیر بافی در شهداد کرمان است و رتبه اول حصیربافی در استان یزد را هم کسب کرده است یکی از همین هنرمندانی است که از ناهماهنگ بودن زحمتی که برای تولید کارهایش متحمل می شود با مبلغی که مردم پرداخت می کنند می گوید. وی می افزاید: من تمام کارهایم را از برگ درخت خرما می بافم. سفره عقد و سفره هفت سین از جمله سفارش هایی است که می گیرم اما با توجه به مدت زمانی که هر کدام از این ها می برد، دستمزدی که دریافت می کنم بسیار ناچیز است. وی ادامه داد: برای یک سفره عقد که در مجموع یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان به فروش می رسد حدود چهار ماه ظریف بافی انجام می دهم و اگر هزینه موادی را که استفاده می شود با مدت زمانی که کار انجام می شود، محاسبه کنید دستمزد بسیار ناچیزی دارم. وی با بیان این که حصیربافی قیمت پایین ولی زحمت زیادی دارد ادامه می دهد: «برای بافت یک سبد سه روز کار می کنم و همین سبد را ۲۵ هزار تومان می فروشم. تازه اگر خریداری پیدا بشود. به هر صورت هزینه هایمان بالاست اما قیمت هایمان پایین. در طول سال در هر ماه ۳۵۰ تا ۵۰۰ هزار تومان درآمد دارم. زندگی با این رقم واقعا نمی چرخد. حتی در شهداد کارگاه آموزشی دارم و به تعدادی از خانم ها آموزش می دهم ولی چون سطح درآمدی منطقه پایین است پولی دریافت نمی کنم.» وی می افزاید: علاوه بر این برخی از هنرمندان بیمه نیستند و همین موضوع آینده آن ها را با مشکل روبه‌رو کرده است.

■ کالای چینی قیمت‌ها را می‌شکند

قاسمی، بانوی هنرمند دیگری از استان همدان است که در حوزه نقاشی روی سفال کار می کند. اما به شدت از ورود کالاهای چینی و شکسته شدن قیمت محصولاتی که تولید می کند معترض است چرا که معتقد است با ورود این کالاها قیمت محصولات با ارزش تولیدی داخل کاهش پیدا کرده است. این هنرمند می گوید: قیمت محصولات سفال حتی نسبت به دیگر صنایع دستی بسیار پایین است. مثلا اگر یک گیلاس خوری مینا کاری روی مس را با گیلاس خوری سفال مقایسه کنید متوجه می شوید با وجود آن که تولید سفال بیشتر زحمت دارد اما برای مینا کاری روی مس ۵۰۰ هزار تومان دستمزد دریافت می شود اما دستمزد سفال همین محصول حداکثر ۲۰ هزار تومان است. این مسئله به دلیل آن است که جنس چینی بی کیفیت سفال با قیمت پایین وارد می شود و همین موضوع باعث بی ارزش شدن کار دست سفالگر ایرانی شده است. وی می افزاید: متاسفانه حمایت سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی بسیار ضعیف است و حتی اگر بخواهند وام و تسهیلات بدهند باید مدت ها بدوی و در نهایت هم به نتیجه نرسی. همان طور که من برای اجرای طرح کارآفرینی برای زنان روستایی و خانه دار به وام نیاز داشتم و سرانجام از میراث فرهنگی ناامید شدم و اکنون از طریق فرمانداری همدان در حال پیگیری هستم.

■ از حمایت خبری نیست

محسن حیدری هنرمندی است که در حوزه مینا کاری اصفهان فعال است و تا کنون دو نشان از سازمان جهانی یونسکو دریافت کرده است، او نه تنها از حمایت نکردن دستگاه های متولی در طول سال گله مند است بلکه می گوید حتی در نمایشگاه هایی که در طول سال برگزار می شود و ضرورت آن حمایت سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی است باز هم از حمایت این دستگاه ها خبری نیست. وی اشاره ای به نمایشگاه صنایع دستی دارد که هر ساله در تهران برگزار می شود و می گوید: برای شرکت در این نمایشگاه هزینه غرفه، اسکان و نقل و انتقال آثار هنری بر عهده هنرمند است آن هم بدون آن که برای فروش محصولات، تضمینی وجود داشته باشد. وی البته تاکید می کند: ما توقع دریافت سوبسید و حمایت مالی از طرف دولت نداریم اما حداقل خواسته ما این است که دولت دستگاه های زیر مجموعه خود را مجاب کند برای هدایایی که به کارکنانشان می دهند از صنایع دستی خرید کنند. همان کاری که در برخی دولت های قبل اتفاق افتاد. به عبارتی با دستور رئیس جمهور سابق و در دوران تحریم کشور، زمان اوج صنایع دستی بود و همین مسئله در حوزه صنایع دستی دگرگونی ایجاد کرد این در حالی است که طی چند سال اخیر وضعیت فروش صنایع دستی بسیار کم رنگ است. وی البته خاطرنشان می کند: خوشبختانه در حوزه مینا کاری به دلیل قابلیتی که این هنر دارد و تنوع زیاد آن و هم تجربی بودن هنر مینا کاری هنوز اجناس چینی ورود نکرده اند و از آن جا که هنر مینا کاری فوت کوزه گری خاص خود را دارد بعید می دانم که امکان کپی برداری از تولیدات آن توسط چینی ها وجود داشته باشد. این هنرمند با بیان این که محصولات صنایع دستی در تمام بخش ها، نسبت به زحمتی که صرف آن می شود قیمت پایینی دارد می افزاید: متاسفانه از آن جا که رقابت های ناسالم به حوزه صنایع دستی ورود کرده است بسیاری از هنرمندان ناچار هستند تولیدات هنری خود را به قیمتی که برایشان درآمده یا حتی زیر قیمت بفروشند.

■ واردات بی رویه صنایع دستی

هنر دیگری که بدون تردید خانم ها علاقه مند به آن هستند ظروف کریستال است. اگر چه بیشتر ایرانی ها وقتی صحبت از کریستال می شود جنس مرغوب را مربوط به کشور چک می دانند اما شاید جالب باشد که ما در کشور کارخانه هایی داریم که اجناس آن ها کاملا با کریستال های مرغوب کارخانجات برند و معروف دنیا برابری می کند. پورمهرام، مسئول فروش و بازرگانی کارخانه جهان کریستال که یکی از بزرگ ترین شرکت های تولید کننده کریستال با عیار ۲۴ درصد در خاورمیانه است می گوید: حدود ۱۰ سال است که این کارخانه فعالیت خود را در حوزه تولید کریستال با کار دست شروع کرده است به نحوی که تمام تراش های روی محصولات تولیدی ما با دست و منحصر به فرد است و شاید همین کار دست باعث شده تا محصولات کریستال ما قیمت بالاتری داشته باشند و البته این مسئله معقول است. به عنوان مثال اگر کار به صورت پرس انجام شود در یک روز کاری که هشت ساعت است می‌توان ۲۰۰ فنجان را تولید کرد ولی تولید یک گلدان که کار دست است چهار روز زمان می برد. بنابراین قیمت تمام شده در مقایسه با کار پرس بالاست. وی ادامه می دهد: در بازار دنیا برندی داریم به نام برند سزار که ۳۰۰ سال است کار کریستال تولید می کند و امروز می‌توان گفت در این حوزه رقیب ما برند سزار است. حتی این که مردم ما بهترین کریستال را کریستال چک می دانند در حالی است که بخشی از محصولات چک به صورت پرس است و عیار آن ها هم ۵ درصد یعنی کریستالین است ولی به دلیل هزینه تمام شده گمرک و هزینه حمل با قیمت بسیار بالا به ایران وارد می شود. وی واردات بی رویه را از مشکلات تولید کنندگان و هنرمندان کریستال اعلام می کند و می افزاید: کارخانه های ما به سختی کار می کنند در حالی که اگر همین الان دولت درهای واردات را ببندد و هیچ نوع ظرفی وارد نشود کارخانه های ما حداقل برای یک یا دو سال جنس دارند که بخواهند در بازار عرضه کنند. از طرف دیگر وام هایی که به تولید کننده پرداخت می شود درصد سود بالایی دارد. بنابراین هیچ حمایتی از تولیدات صنایع دستی ایرانی صورت نمی گیرد.

■ به حمایت دولت نیاز داریم

بهرام الیاسی نیز هنرمندی اصفهانی است که هنرش قلم زنی و حکاکی روی مس و فلزات نقره و طلاست. وی اختصاص نیافتن تسهیلات بانکی را از مهم ترین مشکلاتی برمی شمارد که با آن روبه روست و می گوید: ۴۵ سال است که در این رشته فعالیت دارم اما هنوز کارگاهی ثابت برای تولید یا عرضه محصولاتم ندارم. وی با بیان این که محصولات تولیدی من بیشتر موزه ای است، ادامه می دهد: آثار من در مشهد، اصفهان و تهران به نمایش درآمده است و برخی از آثاری که تولید کرده ام برای موزه جنگ تهران، کاخ سعدآباد و موزه گنجینه خریداری شده است و حتی یکی از آثارم درباره داستان زندگی امام رضا (ع) در یکی از هتل های مشهد به نمایش گذاشته شده است، تابلویی به ابعاد هشت متر در یک متر. اما نداشتن مکانی ثابت و مناسب برای ارائه کارها، فعالیت هایم را طی سال های اخیر محدود کرده است. وی درباره تامین نبودن زندگی با فروش آثار هنری می گوید: «روی تابلوی امام رضا(ع) یک سال کار کردم و آن را ۴۹ میلیون تومان فروختم. البته عظمت کار به نحوی بود که ۲۵ میلیون تومان برای آن هزینه شد. محصولات من خریداران خاص خود را دارد و ممکن است که مدت ها هیچ فروشی نداشته باشم بنابراین نیاز به حمایت دولت دارم.»

■ هنوز بخشی از هنرمندان صنایع دستی بیمه نیستند

یکی از تولید کنندگان فرش دست باف نیز از بازار کساد فروش فرش می گوید و البته از دغدغه فرش بافان در خصوص بیمه نشدن. حیدری می گوید: متاسفانه قیمت فرش دست باف و پایین آمدن قدرت خرید مردم باعث شده تا بازار فروش این هنرمندان مطلوب نباشد. وی ادامه می دهد: علاوه بر این وعده های مسئولان صنایع دستی درباره بیمه کردن هنرمندان اجرا نمی شود و بسیاری از آن ها هنوز تحت پوشش بیمه قرار نگرفته اند.

■ باز هم تنگ کردن عرصه توسط چینی ها

واما شهر مشهد به نام "شهر جهانی سنگ" نام گذاری شده است و شاید همین عنوان کافی باشد تا هنرمندان این عرصه حداقل در این استان بیشتر مورد تفقد قرار گیرند اما گویا فعالان در این حوزه هم نه تنها به واسطه حمایت نشدن از طرف دولت ناراضی هستند بلکه ورود محصولات چینی عرصه را برای آن ها هم سخت کرده است. ایمان حیدری مدیرعامل شرکت قصر فیروزه رایموند تولید کننده زیورآلات و مسکوکات نقره و طلا با اشاره به دستور مقام معظم رهبری می گوید: اگر چه اقدامات خوبی برای مبارزه با ورود جنس قاچاق صورت گرفته ولی باز هم ما شاهد انواع محصولات قاچاق به کشور و به ویژه مشهد هستیم. وی با بیان این که ورود اجناس چینی به کشور برای تولید کنندگان ایرانی ضررهای سنگینی داشته است می گوید: ورود اجناس چینی عرصه رقابت را برای تولید کننده داخلی تنگ و سخت کرده است در حالی که برای رقابت در این بازار باید شرایطی برای ما فراهم باشد. ابتدا داشتن پشتوانه اعتباری که بتوانیم دستگاه های مناسب از ایتالیا یا کشورهای مشابه بیاوریم و تولید را گسترده کنیم، این می تواند رقابت ایجاد کند.

مشهد شهر جهانی سنگ شده است، ما با این ابزار می‌توانیم این شهر و شهرت شهر جهانی سنگ را حفظ کنیم. از طرف دیگر باید ذائقه سنجی داشته باشیم به عنوان مثال در ایتالیا ذائقه مردم سنگ های درشت است و در چین سنگ های عددی است. اگر بتوانیم اطلاعات ارتباطی را درباره فرهنگ خرید آن ها به دست بیاوریم این مسئله می‌تواند به رونق این حوزه کمک کند. وی ادامه می دهد: بر این اساس با حمایت سازمان میراث فرهنگی از سال ۹۲ به منظور ذائقه سنجی به کشورهای دیگر می رویم اگر چه هنوز درباره اقبال مردم دیگر کشورها از فیروزه که برند جواهر ایران است اطلاعات کاملی نداریم. این در حالی است که کشور چین به خوبی این کار را انجام داده است و حتی تسبیح و این گونه موارد را تولید می کند و به ایران می فرستد. وی خاطرنشان می کند: علاوه بر این کشور ما برای صادرات بسیار سختگیر است اما درباره واردات دست وارد کننده را باز گذاشته است. در شرایطی که حتی در چین اگر جنسی بخواهد صادر شود صاحب فروشگاه ۲۰ درصد مالیات می گیرد اما در فرودگاه، ۲۰ درصد مالیات را پس می دهند و این مشوق است ولی در ایران وقتی به یک چینی جنس می فروشی آن هم به صورت رسمی و با فاکتور فروش، در فرودگاه جلوی او را می گیرند. این ها ضعف سیستماتیک است. وی با اشاره به مشکلات تولید زیورآلات توضیح می دهد: هم اکنون سالانه ۱۰۰ تن واردات مسکوکات قاچاق داریم. از طرفی از سال گذشته تاکنون ۳۰۰ کارگاه تولیدی نقره به علت ورود جنس چینی بسته شده است. الان در ایران زنجیر تولید نمی‌شود چون دستگاه نداریم. تولید کننده باید زنجیر وارد کند تا بتواند زیورآلات تولید کند. تمام زنجیرهایی که در بازار است از چین، ترکیه یا ایتالیا وارد شده است. ما باید دستگاه آن را بیاوریم که البته هزینه سنگینی دارد و باید دولت کمک کند. اگر این دستگاه وارد شود طی یک سال اول، برای ۵۰۰ نفر کار ایجاد می شود. این تولید کننده تاکید می کند: من از دولت پول نمی خواهم بلکه تقاضا دارم فقط برای وارد کردن این دستگاه نامه بدهد و زمینی که بتوانم سوله بزنم. ولی همین همکاری هم صورت نمی گیرد. چرا باید بزرگ ترین کارخانه کوزه در آمستردام و بزرگ ترین کارخانه فرش دست باف در چین باشد و آن ها محصولاتی را که به نام ایران است به ایران صادر کنند. کشور ما حتی می تواند در سفارتخانه هایش در کشورهای دیگر بازارچه بزند و صنایع دستی ایران را معرفی کند اما اقدامی در این خصوص صورت نمی گیرد. گردشگران فیروزه را دوست دارند ولی نمی دانند برای تهیه آن کجا بروند. در این بین شاید یکی از دغدغه ها و درخواست هایی که هنرمندان صنایع دستی دارند تحت پوشش بیمه قرار گرفتن است، وعده ای که هر از گاهی داده می شود اما هنوز به طور کامل محقق نشده است. درباره این موضوع بهمن نامور مطلق معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، با اشاره به پرداخت نشدن بدهی سال های ۹۲ و ۹۳ دولت به سازمان تامین اجتماعی گفت: همین مسئله یکی از عواملی است که سبب حذف هنرمندان صنایع دستی از فهرست بیمه شده است. اگر چه بهانه دیگر سازمان تامین اجتماعی، مربوط به سوءاستفاده هایی است که در گذشته از معرفی اشخاص در پوشش هنرمند صنایع دستی برای استفاده از بیمه قالی بافان و هنرمندان این رشته شده و موجب شده تا امروز هنرمندان واقعی از حداقل حق خود محروم بمانند. معاون صنایع دستی کشور به دومشکل بیمه اشاره کرد و افزود: ما با ضعف قانون گذاری و نبود اعتبارات لازم روبه رو هستیم. از سوی دیگر می دانیم حداقل امکانی که می‌توانیم در اختیار هنرمندان صنایع دستی بگذاریم، بیمه است. امیدوارم سازمان ها و نهادهای مرتبط، حتی شخص رئیس جمهور و نمایندگان مجلس به اهمیت این موضوع پی ببرند و بودجه و اعتبارات بیشتری را برای این منظور به سازمان تامین اجتماعی اختصاص دهند. بهمن نامور مطلق خاطرنشان کرد: ما هنوز نتوانسته‌ایم مشکل بیمه هنرمندان را برطرف کنیم. از این رو امید می‌رود نمایندگان مجلس از هنرمندان صنایع دستی حمایت و بودجه و اعتبارات بیشتری را برای این بخش مصوب کنند چرا که سازمان برنامه و بودجه، مبلغی برابر با ۱۰ میلیارد تومان بودجه تملکی در اختیار ما گذاشته و این بودجه آن قدر اندک است که هیچ گره‌ای از کار ما نمی گشاید. معاون صنایع دستی کشور همچنین پیشنهادی را مبنی بر افزایش عوارض کالاهای فرهنگی وارداتی مطرح کرد و افزود: ما در حوزه این گونه کالاها، جزو مولفان به شمار نمی‌رویم و بودجه تملکی ما هم کفایت نمی کند، پس می توانیم عوارض ورود کالاها را بالا ببریم تا هم جلوی واردات بی رویه این گونه اقلام که هماهنگی چندانی هم با فرهنگ ما ندارند گرفته شود و هم بتوانیم به تولید کمک و مشکل بیمه هنرمندان را کم رنگ کنیم. وی همچنین با اشاره به این که بیشترین تعداد شهرهای جهانی به ایران اختصاص دارد، گفت: ما شش شهر و یک روستای جهانی داریم و این عنوان به شهرها و روستاهای ما هویت می دهد و نباید بی تفاوت از کنار آن بگذریم چرا که معنا و مفهوم شهرها در حال پوست اندازی است، ما از شهرهای کوچک به کلان شهرها و پس از آن به دنیا شهرها رسیده ایم و امروز برخلاف گذشته بزرگ ترین مراکز تولیدی در شهرها هستند. معاون صنایع دستی کشور به افزایش میزان صادرات اشاره و بیان کرد: در ابتدای دولت یازدهم میزان صادرات صنایع دستی ۱۰۰ میلیون دلار بود و امروز نزدیک به سه برابر شده و به ۳۰۰ میلیون دلار رسیده است. کسب عنوان شهرهای جهانی هم می‌تواند به ما در افزایش میزان صادرات صنایع دستی کمک کند. نامور مطلق به مشکلات اساسی در حوزه صنایع دستی و شهرها و روستاهای جهانی صنایع دستی اشاره کرد و گفت: مشکل اصلی ما این است که چگونه می توان الگوهای موفق را توزیع و در شهرهای جهانی پایگاه هایی را شبیه به پایگاه های میراث فرهنگی ایجاد کرد. ما نیاز به ساختارسازی مجدد و همچنین شبکه سازی داریم و برای رسیدن به این دو بیش از هر چیز به اعتبارات کافی نیاز است. امروز از نمایندگان مجلس شورای اسلامی خواسته ایم تا به کمک ما بیایند و ما را در تامین اعتبارات لازم برای آموزش، تبلیغات و شبکه سازی کمک کنند.

عکس: مجید فکری

صنایع دستی چینی در بازار اصفهان

جدول متوسط [شماره ۷۰۴۳]

طراح جدول: امید موسوی

افقی:
۱- دربند - جواز - محکم و استوار ۲- شوکت - جنازه - زمان بی آغاز - مخزن بنزین - قطار ۳- صدمه - طایفه - عیدوبتنامی ها - فتراک - زخم ۴- پهلوان - رفوزه - جایز - تازه - جهت - گیسو ۵- نظر - دربان - کمر ۶- ممیز - ایالتی در هند - خوش گذران ۷- قصه گو - درازا - کم بها ۸- نوعی زغال سنگ - چهارمن تبریز - از سیارات منظومه شمسی - عضو گزنده - صدای کلفت - حرف همراهی ۹- به رنگ سرخ - میوه تلفنی - دفع مزاحم - ایستگاه قطار - سمت چپ ۱۰- روز - چهارمین سوره قرآن کریم - شیون - کویر ایران - دعای زیر لب ۱۱- بسیار - روز بیست و هشتم از هر ماه خورشیدی - سوگلی

عمودی:
۱- رهایی - وظیفه ۲- فیلسوف انگلیسی و برنده جایزه نوبل ادبیات - پوشش بیگانه ۳- متخصص در صنعت - پرستار خارجی - بیهوشی ۴- اجرا ۵- برجستگی لاستیک - همیشگی - بوی رطوبت ۶- بلیغ - سگ بیمار - شهر صنعتی آلمان ۷- صومعه - باسواد ۸- ننر - نوعی یقه ۹- علامت مفعولی - قومی از قبایل سامی نژاد که نسبشان به سام بن نوح می رسد - آخرین توان ۱۰- واحد اختلاف پتانسیل الکتریکی - به کار گیری ۱۱- دیکتاتوری - همگانی ۱۲- یادداشت - حاشیه - بخار دهان ۱۳- پایین - رو سیاه مطبخ ۱۴- داد و ستد - کمربند ۱۵- پسوند حفاظت - اسباب منزل - نهر ۱۶- دربست کارخانه - جیوه - خیس ۱۷- ریاضیدان، ستاره‌شناس، فیلسوف، جغرافیدان و مورخ شهیر ایرانی ۱۸- قوس - نی میان تهی - جدا ۱۹- آهسته - لقبی اشرافی در اروپا ۲۰- از اشکال هندسی - سدی در اطراف مشهد

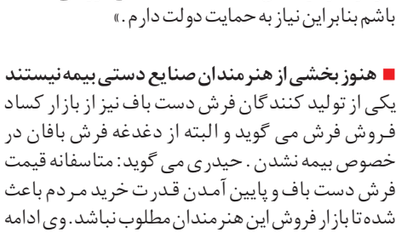

حل جدول شماره ۷۰۴۲

جدول سخت [شماره ۲۵۷]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- پرتو نور نامرئی که در رادیولوژی به کار می‌رود - از تیم های فوتبال باشگاهی انگلیس - خشمگین ۲- ورزش آبی - اثری به قلم آلفرد دو موسه - خوشحالی و سرور ۳- کاغذ فروش - رودی جاری در جمهوری آذربایجان - حس بساوایی - سنت و آیین ۴- اصطکاک - صاحب کتاب ارژنگ - درخشنده روی - جابه جا کننده ۵- لباس - اجاره بها - تحفه نطنز - پیشوند فعل مضارع ۶- از تجزیه فلدسپات ها حاصل می شود - شهری در خوزستان - شهری در استان سیستان و بلوچستان ۷- ریه - منطقه خوش آب و هوای تابستانی - مرجمک - صبا زمنزل... گذر دریغ مدار ۸- سبزی سالاد سرشار از مواد معدنی - استخوان قاعده زبان - پوست دباغی شده - نوعی خار ۹- کوزه - آسانی - کمربند مسیحیان - آغشته به خون ۱۰- از باشگاه های معتبر فوتبال ایتالیا - از الحان باربدی - گردش کودکانه ۱۱- پنج دندان عقب دهان - درجه دار دریایی - کتاب خاطرات معصومه آباد که در سال های ابتدایی جنگ به عنوان امدادگر در جبهه بوده است.

عمودی: ۱- غذای بیمار - یاغی و نافرمان - سوره سی و چهارم قرآن ۲- سمیع - پهلوان تورانی که به دست رستم کشته شد ۳- زودگذر و ناپایدار - سزاوارتر ۴- شهری در آذربایجان غربی - پیشوند تکرار ۵- از شبکه های تلویزیونی کشورمان - آخرین دوره زمین شناسی از دوران سنوزوئیک ۶- حرف گزینش - آلیاژی از مس و نیکل - چهارشاخ خرمن بادده ۷- مشورت - تخته های بریده شده از تنه درخت ۸- عماد - خواربار فروش ۹- تخت سلطنت - بالش ۱۰- مقابل - قطعی برای کتاب - تیر پیکاندار ۱۱ - مدفن شیخ صدوق - پارسا و پرهیزکار - استخوان بلند ساعد ۱۲- ساختمانی فلزی با سقف بلند - عطر مایه ۱۳ - عنصری گازی و کمیاب - همیشه ۱۴- چاپلوس و متملق - آهو ۱۵- ابریشم ناخالص - ویتنام قدیم - موی مجعد ۱۶- تحت تأثیر حرف های دیگران است - جدی و سختگیر ۱۷- راندن مزاحم - علامت اختصاری سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری ۱۸- خارج شده از دین - مخاطب رادیویی ۱۹- از همسران حضرت رسول (ص) - عاشق ۲۰- نصف - کاشف میکروب طاعون - مرحله خواب عمیق.

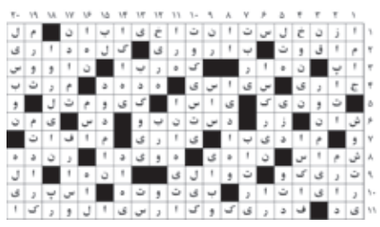
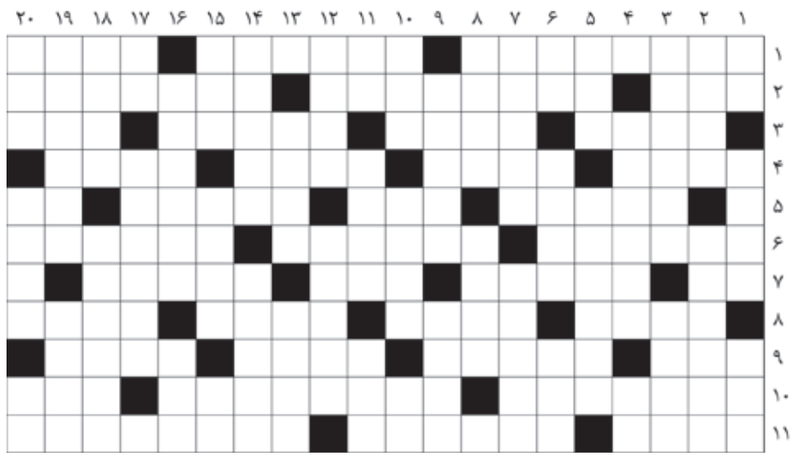
حل جدول شماره ۲۵۶